

Základné informácie o hepatitíde B pre pacientov

Čo je hepatitída B?

Hepatitída je zápal pečene. Existuje niekoľko rôznych vírusov, ktoré zapríčiňujú hepatitídu a hepatitída B je jedným z nich.

Aké sú príznaky hepatitídy B?

U veľa ľudí sa žiadne príznaky akútnej hepatitídy B neprejavia, ale ak sa prejavia, môže to byť v rozmedzí od šiestich týždňov do šiestich mesiacov po infikovaní. Niektorí dospelí zaznamenajú krátkodobé príznaky podobné chrípke, ktoré nemusia byť diagnostikované ako hepatitída B. Závažnejšie príznaky sú zvracanie, bolesti brucha, žltáčka a v tom prípade je potrebné vyhľadať lekára. V ojedinelých prípadoch akútna infekcia spôsobí závažné ochorenie, ktoré môže mať za následok smrť.

Akútna a chronická hepatitída B

Hepatitída B môže spôsobiť akútne alebo chronické ochorenie. Priebeh akútneho ochorenia je väčšinou rýchly v rámci niekoľkých týždňov, v krajnom prípade niekoľko mesiacov. Väčšina dospelých sa z akútneho ochorenia vyliečia úplne väčšinou do šiestich mesiacov.

Chronická hepatitída B je hepatitída B, ktorá trvá dlhšie ako šesť mesiacov. Väčšina ľudí s chronickou hepatitídou B zostáva zdravých, ale približne štvrtina nakazených trpí dlhotrvajúcimi chorobami pečene. Väčšina je nákazlivých a musia urobiť všetko pre to, aby zabránili ďalšiemu šíreniu nákazy (viď nižšie).

Ako sa nakazíte hepatitídou B?

V tejto krajine, v Európe a v Severnej Amerike sa hepatitídou B väčšinou nakazíte priamym kontaktom s infikovanou osobou prostredníctvom nechráneného sexu. Na celom svete sa ľudia väčšinou nakazia hepatitídou B kontaktom s infikovanou krvou, hlavne pri narodení, keď je matka infikovaná a dieťa nie je okamžite po narodení očkované.

Sex

Hepatitídou B sa môžete nakaziť počas nechráneného sexuálneho styku s infikovanou osobou. V prípade, že máte obavy týkajúce sa sexuálne prenosných chorôb, dôverné rady vám poskytnú Oddelenia (Kliniky) Sexuálneho zdravia/Urologické (GUM) menované na konci tejto brožúrky.

Krv

Aj minimálne množstvo krvi infikovanej osoby je nákazlivé, ak sa dostane do krvného obehu inej osoby. Môže sa to stať pri:

- kontakte s otvorenou ranou, rezom alebo škrabancom;

- kontakte s kontaminovanou ihlou alebo inými ostrými predmetmi. Ľudia užívajúci drogy a požičiavajúci si ihly a iné pomôcky sú vysoko rizikovou skupinou. Tetovanie, piercing a akupunktúra sú rizikové ak sa nevykonávajú sterilnými nástrojmi.
- lekárskom a zubnom ošetrovaní v krajinách, kde sa používajú nedostatočne sterilizované nástroje;
- v UK je už všetka darovaná krv kontrolovaná na prítomnosť vírusu hepatitídy B, ale pred tým bola nákaza hepatitídou B možná aj pri prijatí infikovanej krvi alebo iných infikovaných častí krvi. V krajinách, v ktorých sa táto kontrola nevykonáva, nebezpečenstvo nákazy hepatitídou B pri transfúzii trvá.

Z matky na dieťa

Infikované matky môžu preniesť vírus na svoje dieťa v čase pôrodu, ale očkovanie týchto detí hneď po pôrode dokáže zabrániť väčšine infekcií.

Ako môžem chrániť ostatných v prípade, že som nakazený/á hepatitídou B?

- Nepoužívajte zubnú kefku, žiletky, nožničky alebo iné predmety osobnej potreby iných ľudí a ani nikomu nepožičiavajte svoje.
- Svojho partnera/partnerku vždy oboznámte, že máte hepatitídu B, aby ste sa uistili, že sú očkovaní, a praktizujte bezpečný sex použitím kondómu.
- Opatrne si očistite a zalepte otvorené rany, škrabance a rezy vodo-odolným leukoplastom.
- Krv z podlahy a pracovnej plochy vždy vyčistite neriedeným bielidlom.
- Nedarujte krv, semeno a nestaňte sa registrovaným darcom orgánov.

Liečba

Väčšina ľudí s akútnou formou hepatitídy B si nevyžaduje liečbu, keďže nedôjde k vzniku žiadneho dlhotrvajúceho ochorenia pečene. Môžu sa cítiť viac unavení ako bežne bývajú a potrebujú oddych. Šesť mesiacov po infikovaní vírusom by mal byť urobený kontrolný test, aby ste si boli istí, že vírus bol vyliečený. Až do obdržania výsledkov by ste mali dodržiavať všetky opatrenia, aby ste nenakazili ostatných.

Ľudia s chronickým typom hepatitídy B by mali chodiť pravidelne na lekárske prehliadky u špecialistu na ochorenia pečene aby zistili, či sa neprejavujú známky ochorenia pečene. Prospešná môže byť liečba vírostatikami.

Rodina a priatelia

Sexuálni partneri, deti a ostatní členovia domácnosti osoby infikovanej akútnou formou hepatitídy B by sa mali nechať očkovať. Každý, kto si požičal ihly, by mal byť taktiež očkovaný. Je možné, že bude potrebné aby boli otestovaní, aby ste sa uistili, či už nie sú infikovaní hepatitídou B. Rady ako ochrániť najbližších vám poskytne váš všeobecný lekár.

Neexistuje riziko nákazy pri bežných sociálnych kontaktoch takže priatelia, spolupracovníci a návštevy sa nemusia dať očkovať. Napríklad pri podávaní rúk alebo objímaní infikovanej osoby sa nenakazíte a ani pri použití toalety. Kuchynské pomôcky a príbor použité osobou nakazenou hepatitídou B stačí

umyt' v bežnom umývacom prostriedku na riad alebo v umývačke. Krv by ste mali okamžite vyčistiť spôsobom opísaným vyššie v texte.

Vakcína hepatitídy B

Vakcína je podávaná v injekčnej forme v troch oddelených dávkach. Niekedy sú potrebné aj extra podporné látky. Je dôležité podať všetky tri dávky. Zároveň sa môže urobiť krvný test.

Informácie a podpora

V prípade akýchkoľvek otázok sa pýtajte svojho všeobecného lekára alebo sestry.

Oddelenia (Kliniky) sexuálneho zdravia/Urológie (GUM) vám poskytnú dôverné rady. Volajte:

Royal Victoria Hospital, Belfast

028 9063 4050

Causeway Hospital, Coleraine

028 7034 6028

John Mitchell Place, Newry a Portadown Health and Care Centre

028 3083 4215

Altnagelvin Hospital, Londonderry/Derry

028 7161 1269

Downe Hospital, Downpatrick

028 4483 8133

Managed Clinical Network Severného Írska pre hepatitídu B a C poskytuje informácie o hepatitíde B a C na www.hepbandcni.net

RVH Liver Support Group (Podporná skupina zameraná na pečeň) ponúka podporu pre všetkých v Severnom Írsku, ktorí žijú s ochorením pečene a predstavuje nezávislú skupinu spojenú s British Liver Trust (Britská nadácia so zameraním na pečeň) www.rvhliversupportgroup.org

British Liver Trust poskytuje informácie o akýchkoľvek formách ochorenia pečene.

Linka pomoci: 014 2548 1320 (9.00 – 17.00, po - pia)

www.britishlivertrust.org.uk

Public Health Agency
4th Floor
12–22 Linenhall Street
Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114
www.publichealth.hscni.net

02/14